

lem extensionem fieri interpretatio possit, quando eam concessionis verba patiuntur; vt circa computationem diximus, num. 52. & seqq. quod etiam circa locum admittendum. Atqui si circa locum extensio verbis non comprehensa liceret, circa tempus idem esset asserendum, quia vnus maior ratio quam alterius non est, & summa est ratio, quæ pro religione facit, & pietati omnino fauendum est. Quod si Textus adductus obiciatur de priuilegio personali, quod cum personâ extinguitur: responderi potest de eo, quod personale non est, sed commune, aliam esse rationem. Et præterea ibi non esse sermonem de priuilegio ob fauorem fidei aut pietatis concessio. Et ex eo quod de priuilegio personali admittitur, argui etiam euidenter potest: nam illud non extenditur de personâ ad personam, nisi fortè ratione coniunctionis specialis aliquorum cum identitate rationis: vt de priuilegio concessio patri, quod ad filium, in quo est eadem ratio, debeat extendi, affirmat Emmanuel Rodericus, à P. Suario adductus *supra*. Sed errante nescio per quem citatione. Pro quo & nos alios adduximus in Epithalamio numer. 218. Id autem ad præsentem causam non facit, vbi generalius loquimur, & casus, in quo sumus, eam non habet personarum coniunctionem, & ita secundum receptam communiter doctrinam. Iam vrgeo. Priuilegium dictum non extenditur de personâ ad personam, etiam stante causâ pietatis & religionis, quia vni est tantum personæ concessum; & priuilegium, non iuxta rationem, sed iuxta precedentis voluntatem regulandum: ergo & pluribus concessum personis non debet ultra illas extendi. Patet Consequentiâ ab euidenti paritate. Quod si in isto extensio admittitur, non est cur in illo non debeat admitti: Iura enim de illis pariter determinant sine vmbra discriminis alicuius. Tenet apertè P. Escobar de Mendoza *Tomo 1. lib. 6. n. 82. & 132.*

Assertio 2.
Extensio
personæ
quando
licet.

Greg. XIII.
concessio
pro mutua
vniuersa
India
com-
municatio-
ne.

114 Dico secundò. Pro casu aliquo vrgentis necessitatis posset extensio aliqualis admitti. Id probo: nam licet resolutio præcedens videatur certa, non tamen oppositum improbable prorsus apparet, ob auctoritatem Doctorum, qui extensionem talem fieri posse defendunt, vt videri potest apud P. Suarium *num. 12.* & quod maioris momenti est, ob declarationem & concessionem Gregorij XIII. quæ habetur in Compendio Indico Societatis, *verb. Gratiarum Communicatio, s. 1.* vbi sic dicitur: *Omnia priuilegia, facultates, & gratia, quæ Occidentali Indiæ & Orientali concessa sunt, & in posterum concedentur, ita in vicem communicantur, vt singuli earumdem Indiarum, & Noue-Hispania Societatis Religiosi, illis omnibus æque principaliter in omnibus, & per omnia gaudeant: illisque vti possint perinde ac illa omnia vtriusque Indiæ ac Noue-Hispania Religiosis prædictis specialiter ac nominatim concessa fuissent. Gregor. XIII. die 10. Februarij, Ann. 1579. &c.* Iuxta quæ, licet concessio ad Religiosos dirigatur, satis tamen Pontificis mens videtur esse testata, vt priuilegia quæ Orientali & Occidentali Indiæ singillatim ac diuisim concessa sunt, communia vtrique habeantur: nam priuilegia non tam Religiosis, quam Indiis ipsis conceduntur, vt ex tenore concessionis constat, verbis illis: *Quæ Occidentali Indiæ, &*

Orientali concessa sunt, & in posterum concedentur. Licet Pontifex etiam non de concessis specialibus Prouinciis, aut Communitatibus, sed de concessis generalius videatur loqui, toti scilicet occidentali, aut orientali: nam indefinita locutio eum videtur habere sensum: sine improprietate tamen aut violentiâ potest sensus minus vniuersalis sustineri: nam quod concessum est parti alicuius Communitatis, dummodo pars sit, quæ Communitatem etiam partialem efficiat, dici potest Communitati concessum. Sic enim in Compendiis Religionum omnium occurrit, in quibus priuilegia recensentur, & absolutè dicuntur Religioni concessa, licet multa eorum ad aliquos tantum spectent, vt ad Prælatos, Confessarios, Magistros, &c. Quod specialiter in Compendiis Generali & Indico Societatis est videre, in quibus passim occurrit: *Per priuilegium concessum Benedictinis, Cisterciensibus, Prædicatoribus, Minoribus, Augustinianis, &c.* cum tamen illa ad omnes non pertineant. Sic tamen in Cap. *In his, quæ, de Priuilegiis*, loquitur Honorius Tertius verbis illis: *Cum Fratribus Prædicatoribus & Minoribus duxerimus indulgendum, vt vbiicumque fuerint, sine Parochialis iuris præiudicio, cum altari valeant vtiuicè celebrare, &c.* Vbi quod aliquibus tantum conuenire potest, Fratribus dicitur generaliter indultum. Iuxta hæc ergo ampliatio priuilegij, de quo agimus, poterit aliquando, necessitate vrgente, cui par est magna vtilitas, exerceri.

*Notanda
obseruatio
pro modo
loquendi
Pontificis,
vt non de-
beat ad con-
cessa gene-
raliter In-
dijs arctari.*

*Cap. In his
quæ, de
Priuilegijs.*

115 Dico tertio. Si priuilegia talia sint, vt Ministris etiam concedantur, quatenus per eorum ministeria beneficium concessionis obtinetur, & Ministri nullum aliâ speciale priuilegium habeant, idem est, quod in vtraque diximus resolutione, dicendum. Id constat; quia cum nullum aliâ Ministrorum priuilegium sit, ad Indorum commodum tota concessio reuocatur: etsi respectus aliquis Ministrorum habitus, nihil amplius fauoris inde refulat, quam id, quod materia ipsa secum importat, ob illius pietatem, & ita eadem regulâ mensurandum.

Assertio 3.
in priuile-
gijs quæ
proprie Mi-
nistrorum
non sunt,
dari commu-
nicationem.

116 Dico quartò. Religiosi communicationem priuilegiorum habentes, maius habent fundamentum ad prædictam ampliationem. Probatur ex amplissima concessione Leonis X. pro Mendicantibus, de qua Emmanuel Rodericus *Tomo 3. regul. 9. 1. art. 1.* in quâ sic habet: *Pri- uilegia, indulta, qualicumque illa essent, siue in genere, siue in specie concessa fuerint, aut in posterum concedentur, illa omnia, & singula illis Ordinibus, Ecclesijs, Oratorijs, de Fratibus priuatis ad priuatos, & de Festsuuitatibus ad Festsuuitates, &c.* Iulius Secundus in Bullâ apud eundem *Tomo 1. quæst. 55. artic. 20. II.* sic ait: *Et quod de Prælatibus ad Prælatos dictum est, ita de Congregationibus vnus Ordinis, de Fratibus priuatis ad priuatos, & de Festsuuitatibus ad Festsuuitates, &c.* Pius quartus Ordini S. Hieronymi similem gratiam attribuit, vt scilicet in genere, vel in specie concessa, ad omnia & singula Monasteria Ordinis, tam virorum, quam mulierum, quibus in specie concessa non sunt, & in quibus alia causis concessio suberant, pariformiter vti possint. De quo citatus Auctor *Artic. 9.* Sic sunt alia concessiones: & hanc vltimam etiam à Pio V. factam, Collector priuilegiorum prædicti Ordinis aduertit, qui concessiones à Prædecessore factæ Litteras expedituit. Iuxta hæc

Assertio 4.
maior illa
in Religiosis
communicationem
habentibus.

Leonis X.
concessio.

Alia Indij

A Pio V.
reuerentia.

ergo

ergo sine scrupulo videtur posse in hac parte procedi, vt quæ in vnâ Indiarum Prouinciâ licent, in alia etiam licita censentur. An autem quæ in Indiis per priuilegia fieri possunt, extra illas fieri queant, alterius est considerationis, de quo statim. Illud certius, ea quæ ratione communicationis in Europa licent, in Indiis pariter licere, quia Indiarum Prouinciæ omnium maximè priuilegiatæ sunt ob fauorem fidei, & rationes alias, de quibus non semel dictum. Et quidem eorum Pontificum tempore, qui extensionem prædictam concesserunt, detectæ iam Indiæ fuerant, vt de illis etiam cogitasse indubitanter affirmare debeamus; pro quo iam alia.

CAPVT VI.

An inter Indias, & Prouincias extra illas, communicatio Priuilegiorum fit.

Circa hoc non leues difficultates occurrunt, nec parùm profectò vtilis, pro quibus

Assertio 1.
De priuile-
gijs omni-
bus nouerit
vbi que
conuersionem.

117 Dico primò. Si qua extant priuilegia aliquibus de nouo conuersis extra Indias concessa, eo modo philosophandum de illis sicut Capite præced. *Assertio 1.* Pro quo est doctrina P. Suarij *Lib. 8. de legibus Cap. 26. num. 3.* & quoad vrgentem causam vtuat quod *Assertio 2.* dictum circa auctoritatem eorum, qui extensionem huiusmodi admittere minimè reformidant: cetera enim, quæ ibidem addita, neuitquam suffragantur.

Assertio 2.
De con-
cessis anti-
quis Chri-
stianis.
Pro quo
asseritur.

Dico secundò. Si priuilegium sit Christianis antiquis concessum, potest ad Indias verosimiliter extendi. Id probo ex mente Pontificum, qui Indias maximè priuilegiatas esse volunt, vt & re ipsâ per singularia valde priuilegia constat, & eorumdem est verbis manifestum. Paulus V. in Bulla, quæ incipit, *Cum sicut accepimus*, ita loquitur: *Nos eorumdem Neophytorum animarum statui, & conscientia securitati, quantum cum Domino possumus, prospicere volentes, nec non æquum reputantes huiusmodi Neophyis aliquid de iure Canonico remitti.* Hæc ille: quibus similia habet Vrbanus Octauus in Bullâ consimilis concessionis, & alij. Cum ergo, quantum cum Domino possunt, Pontifices Indorum commodo spiritali prospicere intendant, & ad hoc conferre existiment iuris Canonici remissionem; videtur inde haberi competentem non negata ipsis, quæ antiquioribus Christianis pro eorum sunt spiritali commodo Apostolicâ benignitate concessa. Quod si quidquam eorum negatum esset, non staret certè Pontifices quantum cum Domino possunt, Indorum spiritali saluti prospexisse. Si quid ergo circa ieiunia, dispensationes, Festa &c. alicubi reperitur indultum, id poterit ad Indos sine scrupulo vllò transferri. Pro quo & est ratio, quam adducit Clemens Octauus in Breui, cuius meminit Dom. Solorzanus in *Politica pag. 239. Col. 1.* in margine: ita enim loquitur: *Ac Christi fideles illarum partium, tamquam teneros nouæ plantationis palmites, suauis mansuetudinis imbre irrigare volentes &c.* Suauitas namque irrigationis huius in eo o-

Clemens VIII.

stendi debet, vt leuiora illis onera, quam Christianis veteribus imponantur, eò quod teneri palmites sint: ergo ampliora illis sunt priuilegia concedenda; immò & concessa intelligi, quæ aliis fuisse constet indulta: vt stet etiam quod citatus Auctor affirmat, nullos vnquam nouiter conuersos magis priuilegiatos extitisse.

*Indi ma-
ximè pri-
uilegiati.*

118 Dico tertio Priuilegia concessa Ministris Ecclesiasticis erga alios extra Indias, Indicis etiam Ministris sunt communia, quicumque illi Ministri sint, vt si non Religiosi, neque habentes communicationem. Probatur ex dictis *Assertio præced.* quæ hoc etiam ostendunt: nam talia priuilegia non solum Ministrorum sunt, sed fidelium, ad quorum spirituale commodum diriguntur: ergo ex eâ parte debent esse communia: vnde & consequenter respectu eorum, sine quorum ministerio nequeunt eorum effectum obtinere. Ex quibus constat quid de habentibus communicationis priuilegium asserendum.

Assertio 3.
Indicos
Ministros
aliorum
per orbem
priuilegijs
frui.

Dico quartò. Communicatio dicta nequit ita extendi, vt quæ circa Indos licent, debeant etiam Europæis licita censerent. Hoc debet haberi certissimum, licet verba priuilegiorum adducta *num. 116.* videantur extensionem omnimodam indicare: talis enim manifestè apparet mens esse Pontificum, qui, vt dicebamus nuper, teneros Neophytorum palmites suauis priuilegiorum imbre student irrigare. Quis autem credat imbrem eundem communem plantis robustis velle, & insignem circa illos iuris Canonici remissionem? In generali certè concessione non veniunt illa, quæ quis non esset in specie verosimiliter concessurus, vt habet *Regula iuris in 6.* quod equidem hic maximè videtur locum habere, quia iam inter Neophytos, & Christianos veteres nullum esset discrimen quoad absolutiones, dispensationes, & alia: cum tamen Pontifices tale esse velint, quale inter palmites teneros, & adultas esse plantas solet: vnde & pro dispensationibus erga Europæos adiri se volunt, circa quas etiam difficiles se multoties ostendunt, circa Indos benigniores.

Assertio 4.
Erga Eu-
ropæos non
licere, quæ
erga Indos
vt commu-
nicationis.

119 Dico quinto. Sententia est aliquorum priuilegia Indica ad Prouincias alias extendi, cum limitationibus tamen quibusdam. Nam quidam asserunt quod in priuilegijs dicitur de extensione loci ad locum non debere intelligi de Capellis, Altaribus, & similibus, nisi Capellæ essent separatæ, & pro Ecclesijs haberentur: & hæc sunt limitatione contenti. Sic doctus ex Nostris Peruvianus Magister. Alij affirmant totum Indicum Compendium in Hispaniâ, & vbi que gentium suffragari, vbi non exprimitur concedi solum pro Indiis Orientalibus, vel Occidentalibus, aut extra Europam: vel in quibus non exprimitur, aut militat specialis concessionis ratio, quæ pro Indiis, ac Indiis solum reperitur; vt penuria Ministrorum, locorum distantia, Neophytorum instructio, necessitas, &c. Sic P. Quintanad. *Tomo 2. Tractatu 5. Singulari 7. num. 2.* vbi pro se adducit P. Christophorum Garciam virum doctissimum, & alios à se consultos. Probant ex adductis priuilegijs: & quia vbi Pontifices nolunt ad Europam extendi, id exprimitur: cum ergo non addunt, aliter videntur sentire: nam si voluissent, expressissent. *Cap. Ad audien-
tiam,*

Assertio 5.
Sententia
quorundam
contraria
proponitur,
& repu-
diatur.

tiam, de decimis, & exceptio firmat regulam in contrarium. L. Nam quod liquidè. §. finali. D. de pen. legat. Sed his non obstantibus, oppositum videtur dabo procul asserendum: quod & tenet Ioannes à Cruce in Epithome Status Religiosi, in Indice, verb. Privilgia gratia. Et illud probo

Prima ratio pro illa ex defectu fundamenti in Apostolica concessione. Et alijs annexis.

Communicationem non esse omnino generaliter accipiendam evidenter instantia manifestant.

Ex eo quod inter Indos ipsos communicatio non curat, efficaciter arguitur.

120 Primò. Ex dictis Assert. precedenti: nam privilegia concessa pro Indis, nequeunt alijs applicari: ergo neque generaliter Indis concessa. Antecedens ulterius probò: quia pro extensione nullum est fundamentum in Apostolicis concessionibus, ut constat: sed neque ad communicationem recurri potest, tum ob dicta, tum etiam, quia neque ad Europæos in Indis degentes extendi queunt; ergo multò minus ad alios extra Indias existentes. Assumptum constat ex generali omnium praxi, & recurſu ad Pontificem, ut nullius in mentem venerit posse privilegia Indorum ad dispensationes cum Europæis extendi, & ad alia, pro quorum obtentione in particulari, nimis quantum laboratur. Deinde. Quòd communicatio dicta non sit ita generaliter accipienda, ex eo probatur, quòd si Religiosus accipiat Bullam Cruciate, non idè sequitur posse quemvis alium Religiosum beneficio illius ut ratione solius communicationis, cum tamen multa in illa privilegia concedantur. Item. Obteno privilegio circa dispensationes cum Indis ad contrahendum matrimonium in gradibus prohibitis supplicatione interposita est etiam obtentum, ut illud ad Mestizos dignaretur extendere Paulus V. In extensione enim tali grauis difficultas occurrebat: vel quia absolue id fieri non posse putabatur, vel quia res erat scrupulis plena. Ex quo euident apparet circa Europæos nullam fuisse rationem dubitandi: cum tamen, si communicatio prodesset, res fuisset omnino perua, & in qua docti hærere minimè debuissent. Pontifices præterea Paulus, & Urbanus Religiosos Societatis admonent ne his facultatibus utantur, nisi ubi expedire existimauerint, super quo eorum conscientia onerantur: Mandantesque eisdem, ut Neophytos ipsos diligenter admoceant, quòd ab istis matrimonijs Canonica lege prohibitis abſtineant. Cum ergo Neophytos ipsos velit ita à matrimonijs Canonica lege prohibitis abſtinere, manifestum est circa Europæos nihil tale indulgendum generaliter velle, & ita communicationem privilegiorum circa hoc neutiquam suffragari.

121 Iam illationem priorem ostendo. Nam sicut communicatio non currit circa Indos, etiam generalis sit, quia præsumi nequit talem esse Pontificum voluntatem, & sic ad verosimilitudinem coarctandam: ita etiam circa Europæos debet limitari, non obstante generalitate: vel si generalitas iurare potest, ad Indorum etiam privilegia debet applicari: axiomata illa Iuris applicando, quòd si voluisset, expressisset, & quòd exceptio firmat regulam in contrarium. Vbi quòd de limitatione, quam addunt Pontifices, iuxta vsum frequentem dicebatur, scilicet, Extra Europam, nihil obſtat; dici enim potest illos ita limitatè concedere, & idè ex vi concessionis extendi non posse; at ratione communicationis validam esse extensionem. Quemadmodum. P. Quintanad. supra Tractatu 6. Singulari 3. num. 7. ait quòd licet Pontifices aliqua privilegia cum

temporis limitatione concedant, id non tollit quo minus perpetua esse possint, si alijs sit facta sine limitatione concessio. Quod vrgeo ulterius ex eo quòd dicitur extensionem fieri non posse de Capella ad Capellam, neque de altari ad altare: ergo generalitas communicationis non est sine verosimilibus limitationibus accipienda.

122 Vbi & notanda ratio, quam adducunt, scilicet extensionem fore penè infinitam, & ex eà inconuenientia emerſura, ac confusiones, non secus ac si privilegia de personà ad personam extenderentur. Notanda inquam, quia ex ea fit neque extensionem licere, quam sic respondententes affirmant, ob similia inconuenientia & confusiones: nam plures sunt personæ quam Capellæ & altaria, ad quas extensio fieri potest, iuxta illorum sententiam: ergo si ex multiplicatione emergunt inconuenientia & confusiones, multò magis ex personarum multiplicatione: vnde extensio est penè infinita. Fit etiam vim privilegij tolli: nam iuxta illa fieri extensio potest de personà ad personam, ut vidimus. num. 116. verbis illis: de priuatis ad priuatos: quia si ex tali extensione confusiones & inconuenientia sunt futura, eò quòd illa propè infinita sit, clausula illa nequit ad effectum aliquem deferuire. Quòd si vim habere dicatur: ergo non bene arguitur, cum potius oppositum elici debuisset: videlicet licere extensionem de Capellâ ad Capellam, quia etiam licet de personà ad personam beneficio communicationis. Dicendum ergo neutrum licere in casu, de quo loquimur; quia verosimile non est ita velle Pontifices, quando ad eò diuersa materia est; & cum à generalitate eximenda aliqua sint, nec possint commodè illa determinari, conuenientius esse ut ea, quæ extra Indias sunt, penitus excludantur.

123 Secundò. Quia si privilegia, in quibus non exprimitur concedi solum pro Indis, alijs esse communia possunt, non verò illa, in quibus contrarium inuenitur, & ad hoc reuocatur assertio; aut nihil speciale dicitur, aut privilegia, quæ pro fundamento adducuntur, inepè applicantur. Primum constat: nam si privilegia pro Indis specialiter non concedantur, non sunt Indica, sed communia, & de iis dubium non est, vnde cessat suppositum quæstionis. Secundum item. Quia etiam ad concessionem pro Indis specialis ratio subsit, ea non debet obſtare communicationi, si tenor privilegiorum attendatur. Nam Pius Quartus extensionem concedit etiam in iis, in quibus alia causa concessionibus suberant, ut vidimus. num. 116. Ex quibus communicationem aliter esse applicandam, ut de Indis ad non Indos; & Christianos veteres nequeat extendi colligitur; sic mente Pontificum intellectà.

124 Tertio. Quia nulla sunt privilegia Indica, quæ non sint intuitu Indiarum concessa: ergo in omnibus est specialis ratio, propter quam Indis, & non alijs, debeant applicari. Antecedens constat discurrendo per totum Indicum Compendium, vnde clara est Conſequentia. Si dicatur esse quidem intuitu Indiarum concessa, sed non tantum pro Indis, quia in alijs habere locum possunt ex redundantia Pontificiæ largitatis. Contra est: quia in primis, si ita non est, necessaria ad hoc non erit amplissima illa communicatio,

Ex limitatione, quæ addunt, robur maius.

Et ex ratione quam reddunt inconuenientiam &c.

Secunda ratio facta ut gens.

Tertia, quia omnia Indica privilegia, Indiarum intuitu sunt concessa.

communicatio, cum ex directâ intentione Pontificum sit generaliter facta concessio. Deinde. Iam vidimus, quòd etiam ratio specialis sit, non obſtat extensioni: ergo si specialis ratio pro Indis dicatur esse in causa, non bene in eo sic dicentes philosophantur. Præterea. In omnibus privilegijs concessis pro Indis est specialis ratio concessionis, ut illis tantum, & non alijs concedantur: ergo nullum illorum ad externos protrahendum. Antecedens probò ex adductis. num. 117. & num. 118. vbi vidimus Pontifices in concessionibus privilegiorum ad bonum remotarum partium attendisse: neque alia est illorum mens, qui similia privilegia concesserunt.

Euidens probatio, ut non obſtet concessionem tantum pro Indis non exprimi.

125 Illud autem quòd respondetur de non expressa limitatione, pro Indis tantum, iam est à nobis refutatam, sed ulterius euidenter improbat; nam multa privilegia, in quibus id non additur, extendi dicto modo nequeunt: ergo leue est dictum fundamentum. Antecedens ostenditur clarè in facultate absoluedi à peccatis in Bullâ Cœnæ contentis, quam non habere Confessarios Societatis generaliter loquendo affirmat P. Quintanad. Tract. 5. titulo. Singulari. 10. §. 1. & tamen pro Indis conceditur à Paulo V. Urbano VIII. & Innocentio X. præter alias concessionem antiquiores: in quibus tamen non apponitur prædicta limitatio, ut legenti constabit. Præterea. Facultas absoluedi diripientes bona naufragantium non est generalis, & cessasse, quia concessa erat Oraculo Gregorij XIII. obſeruat Auctori idem supra. verb. Absolutio. §. 2. Eam autem in Indis extare, constat ex generali facultate circa casus dictæ Bullæ. Tum etiam, quia dispensationes circa matrimonia minimè licent pro Europæis, in quibus tamen limitatio dicta non inuenitur. Et non licere satis ex adductis constat, neque erit qui audeat circa hoc in Hispania dispensare. Quòd equidem non solum in Hispania est certum, sed etiam in ipsis Indis, nisi pro illis speciale aliquod privilegium adducatur. Vidit hoc P. Quintanad. & ita non solum de dispensationibus, sed de privilegijs alijs sic fati Tract. 6. Singulari 6. num. 2. De illis, qui ex parentibus Hispanicis in Indiarum Prouincijs oriuntur, vniſo Crillos, non est dubium, quin privilegij pro Neophytis ad Indis tantum concessis, non fruantur: quia eodem iure, quo Hispani censendi sunt &c. Si ergo dubium non est: ergo contra indubitatum positionem asseritur privilegia Indica posse ad Hispaniam extendi, ut in illa & alijs Prouincijs possint illis Religiosi frui privilegij communicationis habentes. Vbi dici nequit de illis privilegij locutum Auctorem, in quibus non apponitur limitatio dicta: id enim euidenter refelli potest: nam ille clarè loquitur de privilegijs circa matrimoniales dispensationes; in quibus tamen dicta non extat limitatio.

P. Quintanad. redarguit suis verbis.

Quarta ratio expressa specialis militante in concessionibus Indici.

126 Quarto. Tunc non licere extensionem asseritur, cum exprimitur, aut militat specialis ratio concessionis, quæ pro Indis ac Indis solum suffragatur, ut penuria Ministrorum, distantia, instructio Neophytorum, necessitas &c. Tunc fit. In omnibus privilegijs Indicis militat aliqua specialis ratio, quæ non sit Prouincijs alijs orbis Christiani communis: ergo nunquam licebit extensio. Antecedens probò in pri-

mis: quia similia privilegia non inueniuntur concessa Prouincijs alijs, neque erit qui audeat ea petere: ergo quandoquidem Indis concedantur, aliqua in illis ratio specialis occurrat. Item. Quia omnia privilegia sic concessa dicuntur Indica, & in speciali Compendio separatim imprimuntur. Deinde Pontifices rationem specialis concessionis exprimunt, ut vidimus. num. 117. & ut non exprimerent, reipla suppetit: quia nouiter conuersis expedit aliquid de legum Ecclesiasticarum rigore remitti: pueris enim, senibus, infirmis, laborantibus, & alijs, remissiones tales sunt: ergo & barbaris, ac eorum filiis, donec fides radices profundas egerit. Ratio item distantia in omnibus est manifesta.

127 Tandem. Totum contrariæ positionis robur in eo constituitur, quòd Pontifices, cum privilegium non esse commune voluerunt, limitatione additâ id expressè indicant: atqui limitatio talis vix semel occurrat, ut in Verb. Conservatores §. 1. ergo iuxta eum dicendi modum fatendum est omnia ferè privilegia Indica esse communia: quòd cum tolerabile non sit, iuxta rei omnino dicendum veritatem, non additam expressam limitationem, quia satis illa erat perspecta ex modo ipso concessionis. Cum enim pro Indis privilegia concedantur, satis constat ad Indias concessionem limitari. Quòd autem aliquando magis fuerit expressa limitatio, nihil obſtat quia quòd clarum est, potest amplius declarari ad maiorem voluntatis eius ostensionem, à quo venit declaratio. Hinc est ut licet exprimi aliquid per verba specifica vel generalia equipollentia, paria sint, iuxta ea, quæ adducit Marius Antoninus Lib. 1. Variarum. Resolut. 83. num. 23. non sequatur aliam esse dispositionem intelligendam, cum alicubi verba generalia equipollentia, & alibi specifica inueniantur, vrgendo ex vulgari axiomate sapius inculcato: quod si voluisset, expressisset. Satis enim expressit, qui verbis equipollentibus est locutus. Iuxta hæc ergo positio ista videtur penitus irrefragabilis: & quòd ad Societatem attinet, ex speciali titulo indubitanter amplectenda, quia talis extensio cum exorbitans sit, & contra commune iudicium Doctorum eiusdem, nullo modo debet credi R. P. N. Generali probata, nec probanda: sine cuius voluntate nequeunt privilegia quoad substantiam, modum, & personas ad vsum applicari.

Probatio ultima, quia limitatio in privilegijs semel tantum addita.

Quod maior operetur expressio.

128 Dico sexto. Si Indi aliqui extra Indias inueniantur, possunt eisdem privilegijs frui, quibus possent in Indis. Sic colligitur clarè ex P. Suario Lib. 8. de legibus Cap. 26. num. 3. ex cuius auctoritate id probat P. Quintanad. Singulari. 7. citato. num. 3. quòd si id tantum vellet sua illa resolutione, meritò pro ea esset audiendus: sed certè plus ille contendit, ut patet ex his, quæ ibidem habet, dum sic ait: Respondeo oppositum sequi, tum ex amplissima privilegiorum communicatione: tum ex eo quòd in aliquibus Indicijs privilegij exprimit extra Europam non extendi, secus in alijs, in quibus id non declarat; vel in quibus similibus in Europa atque Indis militat ratio: tunc enim prudenter credendum est &c. In quibus, quòd ad primum attinet de amplissima communicatione, ex eodem refellendum, dum in scribit Tract. 6. Singulari. 1.

Assertio 6. Indos extra Indias privilegijs frui.

P. Quintanad.